

Przebieg tygodnia
zł. 1-95
z odbiorem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok V.

Kraków, poniedziałek 25 marca 1935 r.

Nr. 84

CZYTAJCIE!!!

Dziś na stronie 4-tej ciąg dalszy naszej sensacyjnej powieści p. t.

„OWOC GRZECHU”

KOBIETY PRACUJĄCE! BIURALISTKI, EKSPEDJENTKI, ROBOTNICE, PRACOWNICE DOMOWE (SŁUŻĄCE), WYCHOWAWCZYNI, BONY, KELLERKI — BIERZCIE UDZIAŁ W NASZEJ NOWEJ, WIELKIEJ ANKIECIE Z NAGRODAMI P. T.:

Co przeżywa Kobieta pracująca?

Piszcie o swoich przeżyciach!!!

CZYTAJCIE NA STR. TRZECIEJ, OPIS PRZEŻYC KOBIECY PRACUJĄCEJ P. N.: „HAREM DYREKTORA”.

Nowa Konstytucja uchwalona

Historyczne posiedzenie Sejmu Rzplitej

Na godzinę 10-tą wyznaczone zostało posiedzenie Sejmu, na którego porządku znalazły się poprawki Senatu do projektu Konstytucji, uchwalonego w Sejmie 26.I.1934. Jeszcze przed ośmioma godzinami, zapanował w Sejmie duży ruch. Obradowały niektóre kluby poselskie, ustalając ostateczny tekst swoich deklaracji. Zwracało uwagę, że posłowie B. B. przybyli, dla podkreślenia uroczystego charakteru wczorajszego posiedzenia, w ciemnych garniturach. W gmachu panuje duże ożywienie. Grupy posłów rozprawiają na temat głosowania, charakteru nowej konstytucji, ustosunkowania się poszczególnych stronnictw do konstytucji i t. p. Na posiedzenie przybył cały rząd z premierem Kozłowskim na czele, wszyscy wiceministrowie, szereg wyższych urzędników różnych resortów. Galeria dla publiczności i łoża prasowa wypełnione do ostatniego miejsca. W nastroju wielkiego napięcia otwiera marszałek Świtalski o godz. 10,20 posiedzenie. Ale za nim przyjdzie kolej na Konstytucję, trzeba załatwić liczne punkty porządku dziennego. Sala powoli się opróżnia. Przez dwie godziny w sennym nastroju trwały rozprawy nad traktatem handlowym z Austrią i ustawą o inwalidzkim sądzie administracyjnym. W trakcie głosowania, sala zaczęła się powtórnie wypełniać. Po chwili, marszałek Świtalski udzielił głosu wicemarszałkowi Carowi, jako generalnemu referentowi projektu nowej Konstytucji. Pos. Car wchodzi na trybunę, powitany oklaskami przez BB. i wśród zupełnej ciszy wygłasza swoje przemówienie. Na wstępie, pos. Car przypomniał, że poprzedni Sejm dla tego, że nie był w stanie uchwalić nowej Konstytucji. Obecny Sejmie. Już dnia 6.II.1931 klub BB. złożył projekt zmiany konstytucji, który podobny

był do projektu, złożonego przez ten klub w poprzednim Sejmie. Przedstawiciele B. B. zwrócili się z apelem do opozycji w Sejmie, jak również do rzeczoznawców, by wzięli udział w pracach nad poprawą ustroju. Tezy uchwalone w komisji, i następnie przyjęte w Sejmie, jako ustawa konstytucyjna, są wynikiem kilkuletnich, znużonych prac. Z kolei wicemarszałek Car przechodzi do referowania poprawek senackich i podkreśla, że nie zmieniają one zasadniczego charakteru projektu konstytucji, uchwalonego w Sejmie 26.I.1934. Większość poprawek

ma charakter formalny, a jedyne kilka ma głębsze znaczenie. Nad uzasadnieniem tych zmian zatrzymuje się mówca dłużej. Przedewszystkiem więc zwraca uwagę na zniesienie proporcjonalności wyborów, przy równoczesnym zatrzymaniu powszechności, równości, tajności i bezpośredniości. Pos. Car akcentuje, że utrzymanie tych zasad wyborczych wynika z przesłanek demokratycznych. Wreszcie mówca tłumaczy poprawki, odnośnie do zakresu u-

prawnień przyszłego Senatu. W końcowych wywodach pos. Car kresli przebieg prac w Komisji Konstytucyjnej i podnosi, że opozycja do ostatniej chwili, uchylała się od współpracy nad dziełem naprawy ustroju. Kończąc, oświadcza: „Dzisiejsze nasze posiedzenie nie jest pozbawione pewnej wagi historycznej. Mamy dziś ustalić przyszłe formy organizacyjne naszego Państwa. Jeżeli zrobimy to dobrze, otworzymy nowe możliwości dla Polski, jeżeli źle — to zahamujemy normalny rozwój Państwa. Idziemy

po linii, którą wytknął nam założyciel Państwa Polskiego, wielki budowniczy Polski, Józef Piłsudski. (Głosy: Niech żyje! i oklaski na ławach B. B.). Na trybunę wchodzi prezes BB, poseł Sławek, powitany oklaskami na ławach BB i oświadcza w imieniu Bloku Bezpartyjnego: W długich dociekaniach, w dyskusjach i przemysleniach nad rozwiązaniem pytania, jakim ma być ustroj Rzeczypospolitej nie kierowaliśmy się względami prywaty kokieteryjnej, klubowej, czy obozu. Wejrzenie w historię ostatnich pokoleń wyjaśni nam wiele. Wolność obywatelska przedrozbiorowego, sąła checkiego społeczeństwa polskiego, uległa swojemu zwyrodnieniu, przerodziła się w bezkarność. Krokiem ku odrodzeniu był dopiero akt 3 Maja 1791 r. Dwa naczelne zagadnienia wymagały rozstrzygnięcia: pierwsze to zabezpieczenie państwa przed nawrotem nieodpowiedzialnych rządów sejmowych. Zwiększenie władzy Prezydenta było naszym zamiarem i znajduje w konstytucji swój wyraz. Wiemy że krytyka konstytucji z 1921 r. rozpoczęła się natychmiast po jej uchwaleniu. Krytyka była słuszną. Sejm był wazzechwładny, a Rzeczpospolita staczała się po jej ni pochyłej. Przypomnijmy sobie, jak Sejm swawolił na wszystkie sposoby, aby Józef Piłsudski siedział sobie w Sulejówku, a gdy z Sulejówka z wojskiem do Warszawy przyszedł, poczęto wołać: Niech obejmie dyktaturę. Marszałek Piłsudski rad tych nie usłuchał. Kończąc, prezes Sławek oświadczył: Usiłowaliśmy do współpracy powołać wszystkich. Dokonałmy pracy nad sobą, dajemy wynik według najlepszej naszej woli i zrozumienia Polsce potrzebnej, a wartość jego niech osądzi historia. Po krótkiej przerwie przystąpiono do dalszej dyskusji, w której kolejno zabierali głos przedstawiciele opozycji, uzasadniając swoje wrogie stanowisko wobec projektu konstytucji. Dyskusja przeciągnęła się do późnej nocy, poczem przystąpiono do głosowania.

Francja nie straci zimnej krwi

Znamienne przemówienie b. premiera Herriota

PARYŻ. (PAT). Herriot wygłosił wczoraj wieczorem przemówienie na zebraniu, zwołanym przez Federację Radykalno-Socjalistyczną dep. Saïnet-Oise. Francja — podkreślił mówca — nie straci zimnej krwi. Wyraziwszy zadowolenie z powodu odwołania się do Ligi Narodów, Herriot oświadczył:

drzwi są otwarte dla rozwiązań wyłączających użycie przemocy. Nic nie sprzeciwia się paktem wzajemnej pomocy bardziej, niż kiedykolwiek potrzebnych, by uchylić niebezpieczeństwo wojny. Byłoby zbrodnią — zakończył mówca — zarzucać Francji, iż weszła na drogę wyścigu zbrojeń wobec efektywów nie-

mieckich, liczących 500 tys. żołnierzy. Francja powinna proważyć politykę minimalnej obrony. Niemcy budują zeppelinów. Pod kierownictwem ministra lotnictwa gen. Goeringa powstało w Berlinie towarzystwo „Niemieckiej stoczni budowy zeppelinów”. Siedzibą towarzystwa jest Berlin, a zadaniem jego utrzymywanie stałych komunikacji z pomocą sterowców. Kapitał zakładowy wynosi 9.550 tysięcy marek. W towarzystwie tem uczestniczą: istniejące już towarzystwo budowy zeppelinów oraz Luftansa niemiecka.

Niezwykły wybuch gazu pod Wiedniem

WIEDEN. (PAT). — Sensacją dnia w Wiedniu jest wybuch gazu ziemnego pod Anzerdorf, na wschód od Wiednia. Wybuch nastąpił w szybie głębokości 700 metrów. Na terenie uważanym ostatnio za całkowicie wyczerpany. Siła wybuchu zniszczyła zupełnie urządzenia szybu. Słup gazu, ziemi-

i szlamu sięgał wysokości kilku set metrów. Jeśli okaże się, że zapas gazu ziemnego jest znaczny, w ten sposób elektrownia wiedeńska zyskałaby niezwykle tani surowiec opałowy. Szyb znajduje się na terenie, gdzie parę lat temu dało się odczuć trzęsienie ziemi.

Po skazującym wyroku na męża żona poderżnęła sobie gardło

LUBLIN. — Odbyła się tu w Sądzie Apelacyjnym rozprawa w procesie fałszerzy pieniędzy. Szajka grasowała z tego czasu na terenie Lublina, Chełma Warszawy oraz powiatów: lubelskiego, Inhabrowskiego i wiodawskiego. Fałszywe pieniądze mieściła się w Kielcach. Na ławie oskarżonych znalazło się 6 osób. Sąd po rozpatrzeniu sprawy zatwierdził wyrok pierwszej instancji, skazując Józka Kohna z Warszawy na

8 lat więzienia. Szuła Fronka na 7 lat więzienia, Motzla Weinberga na 6 lat więzienia, Franciszka Leciaka na 2 lata więzienia, Aleksandrowi Lisowi zmniejszono z 2 lat na 1 i pół roku więzienia, a Franciszka Mikelanisa skazanego na 6 lat więzienia uniewinniono. W czasie ogłoszenia wyroku żona Kohna — Fajga z Warszawy usiłowała pozbawić się życia, podcinając sobie gardło brzytwą.

Moskiewski balon w stratosferze

Automatyczny balon stratosferyczny, wypuszczony przez moskiewskie obserwatorium hydrologiczne, osiągnął rekordową wysokość 39.580 mtr. Najniższą temperaturę — 60,4 stopni poniżej zera zanotowano na granicy stratosfery na wysokości 10.300 m. Temperatura na najwyższej wysokości wyniosła 47,6. Balon osiągnął maksimum wysokości po 2 godzinach lotu i spadł w odległości 200 km. od Moskwy.

Kilkunastoletni chłopcy mordercami

W ciągu ostatnich dni wykonano w Moskwie 4 wyroki śmierci za przestępstwa kryminalne. Rozstrzelano jednego bandytę za zabójstwo robotnicy, kandyda do partii komunistycznej, oraz trzech sprawców zabójstwa i grabieży na osobie 73-letniej staruszki. Sprawcy coraz większej ilości przestępstw kryminalnych są zwykle kilkunoastoletnimi chłopcami

Zniżka do kln: „Adria”, „Atlantio”, „Świt” dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich” Ważny tylko w dniu 24 marca 1935 r.

Wesoly Kacik

SZEFUNIO W OPALACH

Pan Icio Festener jest właściwie cieniem sklepu z konfekcją damską i pięknej żony Rózi, która w sklepie pełni funkcje starszego subiekta. Pan Icio jest surowy dla swych podwładnych, to też nie daj Boże, aby ktoś z personelu popełnił jakiś nietakt w stosunku do klienta, spóźnił się do pracy, lub temu podobne. Rygorowi takiemu podlegała również p. Rózia. Wybiła właśnie godzina 9-ta rano, a „starszego subiekta”, w osobie p. Rózi jeszcze nie było. Szef zdenerwowany krążył po sklepie i od czasu do czasu rzucił ponure spojrzenie, to na resztę personelu sklepowego, to znów na zegar. Wreszcie, przed 10-tą, zjawiała się małżonka p. Icia. Mąż przeszył ją wzrokiem i zawołał:

— Czy czasem starszy subjekt zamiast patrzeć na zegar, nie spoglądał na kalendarz? I 19-ty dzień miesiąca nie pomylił mu się z godziną? Czy starszy subjekt uważa, że Szefunio pójdzie znośić aroganckie niepunktualnienie się, co? Czy starszy subjekt...?

— Co się z tobą stało, co? Spóźniłam się, bo przyszła ciocia... — odparła małżonka.

— W interesie niema przyszła, niema ciocia, niema spóźniłam i niema powiedzenia do Szefunia „co się z tobą stało, co”. Niech starszy subjekt nie lałasi, bo wobec całej personeli dojdzie do rozlania krwi! — irytował się pan Festener. Pani Rózia nic już nie odrzekła, zębną miała przygotowaną.

Tegoż dnia wieczorem, p. Icio, jak zazwyczaj, chciał się położyć spać obok swej małżonki. Zdziwił się jednak niepomiernie, gdy p. Rózia nie dopuszczała go do łóżka małżeńskiego, spytała ostro:

— Czego sobie klient życzy, czego?

— Róziuchna, to ja, twój mąż, Icio.

— Niema mąż, niema Icio i niech klient nie drze z mordą, bo pójdzie wont, z całej mieszkanie i dom, na ulice.

— Uj, co się stało, co? Rózia, ja się bam o twoje umysłowe zdrowie!

— Co się stało? Zaraz klient powiem. Ja jestem starszy subjekt i muszę przedewszystkiem pilnować interesu. Klient chce się przespać? Proszę bardzo, ale to będzie kosztowało trzydzieści pięć złotych, mnie samą do sprzedaży więcej kosztuje, a towar pierwszorzędny, nie zleżały...

Rad nie rad zapłacił pan Festener żadaną sumę i tylko dzięki temu miał nocleg.

A nazajutrz p. Rózia snózniła się o dwie godziny i o dziwo, z ust szefa nie padło ani jedno słowo wymówki, a przytem uśmiech uprzejmy nie zniknął z twarzy.

— Poco mam ryzykować — myślała wreszcie zapłaciłem 35 zł za irracjonalne przespanie, a

Nasze wielkie ankiety z nagrodami

Co przeżywa kobieta pracująca

Harce dyrektora (Godło: Uciśniona)

Bezrobotna biuralistka, po latach daremnych poszukiwań, otrzymała wreszcie posadę w wielkim domu przemysłowym.

Gdy zjawiała się w biurze, z ust nowej koleżanki dowiedziała się o „romansach” p. dyrektora.

Pierwsze spotkanie z dyrektorem w biurze wywarło na niej potężne wrażenie.

A oto, co pisze dalej:

Z lekkiego odrętwienia obudził mnie głos mojej nowej koleżanki. Usłyszałam szepem wypowiedziane słowa:

— Oho, spodobałaś mu się...

Minęło kilkanaście dręczących sekund. Dyrektor nie odezwawszy się więcej ani słowem, wolno wyszedł do swego gabinetu. Dopiero wtedy zdobyłam się na pytanie pod adresem rozgadanej przyjaciółki:

— Dlaczego przypuszczasz, że właśnie ja mu się spodobałam?

Odpowiedź nastąpiła szybko i była conajmniej denerwująca i niepokojąca. A oto, co usłyszałam:

— Już my znamy jego „zawodowe” spojrzenie. Zapewniam cię, że dyrektorak znajdzie na pewno jakieś zlecenie „specjalne” i będziesz zmuszona złożyć mu wizytę w mieszkaniu prywatnym.

— Jako, do niego do domu miałabym pójść? — omal nie krzyknęłam.

— Czego się przerażasz — przy tych słowach plotkarka zaśmiała się. Śmiech ten był dziwnie drażniący. A niepokoił mój tak wzrósł, że w każdej chwili obawiałam się, że otrzymam polecenie udania się do gabinetu dyrektora.

Widząc, że słowa jej wywarły na mnie olbrzymie wrażenie, znów mnie brutalnie zaatakowała:

— Radź spokojna, już „on” swoje zdobędzie...

Usta zadrażyły mi jak u małego dziecka. Zdołałam się jednak opanować. Z niecierpliwością

oczekiwałam na moment, gdy wreszcie będę mogła pójść do domu. Nadeszła ta upragniona godzina.

W domu oczekiwano mnie ze zrozumiałym niepokojem. Zarówno matka, jak i ojciec zarzucili mi prosto pytaniami. Do pytywano się natęrczywie o wszystko. Czyż nie słuszna była ich ciekawość? Tyle lat czekała na ten moment, bym mogła otrzymać posadę. Los zrządził, że miałam wreszcie posadę.

Radość rodziców była więc wielka. Odpowiadałam na wszelkie pytania, ale czyniłam, to widać, nie jak zwykle. Pierwsza zauważyła to moja matka. Serce matki zawsze najlepiej wyczuwa... Gdy ojciec oddalił się na chwile, matka zaapytała:

— A cóż to się z tobą dzieje? Wyglądasz, jakby ta posada nie sprawiała ci zadowolenia?

Dałam wymijającą odpowiedź. Jakżeż mogłabym powiedzieć, że nie chciałabym więcej wrócić do biura? Ze przeczuwam tam grożące mi niebezpieczeństwo, że w każdej chwili jest stem narażona na brutalny atak ze strony mego zwierzchnika. Zdawałam sobie sprawę, że nie mam prawa zasmućać swej ukochanej matki. Biedna, skołowana kobiecina tak się cieszyła, że mam posadę. Czyż miałam prawo jednym uderzeniem ostrych słów zburzyć ten skromny śmach szczęścia? Przecież to była jedyna radość w jej szarem życiu.

Zdobyłam się na niły uśmiech. Udało mi się wykręcić. Znalazłszy się samotna ze swymi myślami, poczęłam jakby na nowo przeżywać zdarzenia minionego dnia.

Gdy nadszedł wieczór ratych miał ułożyć mi się do snu. Zwróciło to uwagę rodziców, ale zdołałam ich przekonać, że muszę rano wstać, a więc koniecznym jest, bym wcześniej zasnęła.

Okazało się, że zasnąć nie jest rzeczą łatwą. Przewracałam się z boku na bok, siłą przy mykałam powieki, a mimo to,

ten musiał być straszny. Gdy otworzyłam oczy, zauważyłam, że stoi przede mną matka. Staruszka była wielce przerażona. Tro-

NOWE PREMLOWANE KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE P.K.O.

P. K. O. wypuszcza z dniem 1 kwietnia 1935 r. III. Serję premjowanych książeczek oszczędnościowych, które oznaczają się tem, że prócz kwoty zł. 1030, wypłacanej właścicielowi książeczki po upływie 9 1/2 lat oraz po wniesieniu należnych wkładek, książeczka bierze udział w ciągnięciu i może wygrać premję, a w razie otrzymania premji, nie traci swej ważności, lecz bierze udział w następnych ciągnięciach.

Wkładka kwartalna wynosi zł. 24 i może być wpłacana miesięcznie po zł. 8, przyczem należność za cały kwartał musi być uiszczona najpóźniej do dnia 2-go miesiąca, w którym następuje ciągnięcie. Ciągnięcia odbywać się będą publicznie w gmachu P. K. O. w Warszawie, co kwartał, w dniach 30 stycznia, 30 kwietnia, 30 lipca i 30 października każdego roku. Pierwsze ciągnięcie nastąpi w dniu 30 lipca b. r.

Każda książeczka, na którą wniesiono przypadające wkładki, bierze udział w losowaniu i może wygrać jedną z premji po zł. 1.000, 500, 250, lub 100.

Książeczka, na którą nie wpłacono należnych wkładek w przepisany termin, nie bierze udziału w losowaniu.

W razie likwidacji książeczki przed upływem 9 1/2 lat od otwarcia książeczki, P. K. O. zwraca w pierwszych trzech latach pełną wpłaconą kwotę, po potrąceniu kosztów w granicach od zł. 1,50 do zł. 3,50, a po upływie trzech lat — pełną wpłaconą kwotę z odsetkami. Po trzech latach P. K. O. lombarduje książeczki premjowane, wypłacając do 80% wniesionych wkładek.

Premjowane książeczki oszczędnościowe P. K. O. mogą nabywać osoby fizyczne i prawne w dowolnej ilości. P. K. O. obowiązuje bezwzględna tajemnica co do posiadania i wysokości wkładów oszczędnościowych.

Książeczki premjowane otrzymać można w kasach P. K. O. oraz we wszystkich urzędach i agencjach pocztowych. Wkładki przyjmują powyższe kasę i urzędy oraz agencja pocztowe, bez względu na miejsce wydania książeczki.

upragniony sen nie nadchodził. Minęła godzina, dwie. Wreszcie straciłam pamięć... Zasnęłam...

I oto, zamiast spodziewanego odpoczynku, zastałam nowych mężczyzn. Męczyły mnie jakieś poczarne, koszmarnie sny. Gdzie tylko odwracałam się, wyrastała przede mną jakaś potworna postać, która, wyciągając do mnie macki starała się chwycić mnie w posiadanie. Walczyłam do upadłego. Nadszedł jednak moment, gdy poczułam, że tracę siły. Wówczas przeraźliwie krzyknęłam. Krzyk

skliwie otulała mnie, a jednocześnie pytała:

— Kochanie, co ci się stało? Dlaczego tak krzyczysz? Przecież ty zawsze śpisz spokojnie.

Leżałam nieruchomo na łóżku i nie dawałam żadnej odpowiedzi. Matka nie odstępowała ode mnie i serdecznie uspakajając, doprowadziła do tego, że przysnęłam...

Zasnęłam. I znów wpadłam w wir koszmarnych snów.

I co najstraszniejsze, że potwór, który mnie prześladował, przybrał twarz... dyrektora...
Dalszy ciąg nastąpi.

Moja pierwsza miłość

Niepoprawny marzyciel (Godło: Ryś)

Przyszłam na świat w miesiąc, gdy się wszystko wokół radoowało.

Piactwo swym miłym światłem wypełniało przestrzeń, a większość ludzi była wesola.

Był to maj.

W tym to tak radosnym miesiącu przyszło na świat male bobo

RUMIANE, USMIECHNIĘTE, cieszące się wraz z innymi.

Upływały dni, miesiące, lata, pełne radości i wybryków dziecięcych.

O nic się nie zatroszczyłem, na co tylko spojrzałem, wszystko miałem, albowiem byłem oczkiem w głowie swej matki.

Lecz z biegiem lat, w czasie ogólnokrajowych zamieszek, na jądzu bolszewików, rozbrojeń, wysiedleń, jednym słowem w czasach przełomowych, wiadomo, że w takich razach rozmawianie bywa.

Jedni robili krociowe interesy, a drudzy zmuszeni byli ustąpić, oddając resztę swego do botku. Inni się bogacili, inni znów tracili. Również i my z

staliśmy zaliczeni w poczet t. zw. „pechowców”.

Od tego czasu

KARTA SIĘ ODWRÓCIŁA,

zrobił się wyłom, którego w żaden sposób nie można było zapłacić. Było coraz gorzej. Lata się zmieniły, a wraz z nimi i ja.

Z biegiem lat stałem się młodzieńcem myślącym, poważnym, który lepiej umiał patrzeć w życie. I możebym nadal wiódł to szare, monotonne życie, płynące na fali smutku i cierpienia, gdyby nie zaszedł pewien, nader ciekawy, incydent, który zmienił dotychczasowy mój tryb życia, wlewając w mą duszę nektar słodyczy, radości, goryczy i rozczarowania.

Po wielu przejściach, zmianach, peryferiach, osiedliłem się wraz z rodziną na dłuższy okres w Warszawie.

W niedługim czasie sprowadzili się o piętro wyżej

JACYŚ PANSTWO Z CÖRECZKA,

zajmując trzypokojowy lokal.

Zaprzyjaźniliśmy się bardzo szybko. Ona była ładną, siedmioletnią dziewczynką, o dużych ciemno-niebieskich oczach, ja natomiast byłem o pięć — sześć lat starszy. Miała śliczne imię Eulalja, lecz ja zdrobniale nazywałem ją „Lilijka”

Bawiliśmy się razem, plaśając ochoczo po trawnikach, placach, podwórzu, wszędzie nas było pełno, a ona napawała przestrzeń

RADOSNYM SREBRZYSTYM SWYM ŚMIECHEM.

W zimie zaś wyprawialiśmy harce w jej mieszkaniu.

Dalszy ciąg nastąpi.

PROGRAM RADIOWY

9.00 Pieśń poranna. 9.06 Gimnastyka. 9.20 Muzyka. 10.00 Nabożeństwo. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Przegląd teatr. 12.15 Poranek męczyny z Filharmonji. 14.00 Muzyka salonna. 15.00 „O żywych motorach”. 15.15 Wiązanka marszów. 15.22 Przegląd rynków produktów roln. 15.35 Muzyka ludowa. 15.45 „Z wiosną nadzieje rosną”. 16.00 Koncert solistów. 16.40 Recytacje prozy. 17.00 Muzyka lekka. 17.40 Opowiadanie dla dzieci. 17.50 „Kultura życia codziennego”. 18.00 Koncert. 18.45 Życie młodzieży. 19.15 Audycja młodzieży niemieckiej p. t. „My młodzi”. 19.45 „Podróźniemy”. 20.00 Muzyka lekka. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Łoża Szyderców. 21.30 Co czytać. 21.45 Wiadom. sport. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Koncert symf. 23.05 Muzyka salonna.

„MARCHOŁT” KASPROWICZA W TEATRZE WYOBRAŹNI

Twórczość wielkiego poety polskiego, który wyrósł na żyznej glebie kujawskiej, to przeważnie liryka refleksyjna, liryka filozoficzna. Utwory sceniczne w twórczości Kasprowicza nabierają niezbyt wiele miejsca. „Marchołt gruby, a sprośny”, tragikomizm misterjum, zamknięte w czterech obrazach, jest jakby inscenizacją poszczególnych etapów z życia poety, który uważał ten utwór za syntezę całego życia, za potężny finał, zam-

kający całą twórczość. Pragnął go też widzieć bardzo na scenie. Fragment z tej tragikomedji wystawia Teatr Wyobraźni dziś o godz. 13.00 W opracowaniu dr. Stefana Papea, który wystawiał ten utwór na scenie teatru Polskiego w Poznaniu.

„MELODJE NORWESKIE” — GRIEGA

Tem, czem Chopin dla Polski jest dla Skandynawji — Edward G. eg, który wspólnie z Ricardem Nordaikiem stworzył „narodową muzykę północną”. W koncercie radiowym, przeznaczonym utworom Griega dziś o godz. 22.15 wykonane zostaną dwa utwory o wybitnym zabarwieniu narodowym. Będą to „Melodje Norweskie” — suita na orkiestrę smyczkową oraz koncert fortepianowy smoll w wykonaniu cenionego pianisty Marijana Dąbrowskiego. Koncert prowadzi zasłużony kapelmistrz Józef Ozimiński.

„DZIEKUJE, DZIENDOBRY, DOWIDZENIA”

Prelekcja p. Marii Niklewiczowej, która zostanie wyłożona w radio dziś o godzinie 17.50 p. t. „Dziękuję, dzieńdobry dowidzenia”, zwróci uwagę radiosłuchaczy na owe trzy niepozorne, a tak magiczne słowa, świadczące o naszej uprzejmości i pogodzie ducha, które netylko ułatwiają nam życie, ale czynią je jaśniejszym i zbliżają ludzi nawzajem do siebie.

Nikodem Zdun

KRZYK W NOCY

WSTRZĄSAJĄCE GROZĄ DZIEJE STRASZLIWEJ TAJEMNICY

STRESZCZENIE

Inżynier Roman Larecki miał 25-letnią żonę Helenę i 7-letnią córkę Zosię. Latem mieszkali w jego willi w Milanówku. Pani Helena z córką była na wsi cały dzień, Roman zaś przyjeżdżał dopiero na kolację.

Pewnego dnia, akurat w dzień imienin córki długo nie przyjeżdżał. Helena i Zosia, wyczekując go, ujrzały, jak ich sąsiad Kołowicz liczy wielkie ilości pieniędzy. Potem jakiś pan, z postaci do złudzenia przypominający Romana nagle wszedł do pokoju Kołowicza, napadł na niego i po krótkiej walce zamordował go.

Helena kazała Zosi przysiąc, że nigdy nikomu nie powie ani słówka o tem, co widziała i słyszała. Zosia przysięgła. Wtem usłyszały, że Roman wraca. Zatrzymał się przed sypialnią żony:

Roman nie wszedł jednak do pokoju. Helena nie odezwiała się, pomyślał więc, że śpi. Po chwili ona wraz z córką weszły do salonu. Roman siedział przy biurku. Wstał i ruszył ku nim.

Roman nie dostrzegł w mroku żony i córki. Nie podszedł do nich. Wziął rewolwer i chciał się zastrzelić, w ostatniej chwili wszakże cofnął się. Helena wyszła cichutko. Nazastrzeżona rana Roman wszedł do jej pokoju.

Roman zapytał żonę, czem tłumaczy się jej bladłość i zmieszanie. Wtem nagle Zosia zemdlała. Matka rzuciła się, aby ją ratować.

Zosię oduciono i Roman wrócił do miasta.

Tymczasem przychodząca sprzątać do Kotowicza stara Masiejowa, stwierdziła zgon Kotowicza. Zawiadomiła o tem władze, które skrupnie zbierały wszystkie poszlaki.

Gdy Helena ujrzała sędziego śledczego, wchodzącego do jej domu, zbladła śmiertelnie.

Helena najpierw zatafia wszystko przed sędzią śledczym. Lecz jej służąca wygadała się przed nim, opowiadając całą prawdę. Wobec tego sędzia Krzymowski ponownie badał Helenę, która wykręcała się, jak mogła.

Jednocześnie sędzia śledczy Lisiewicz w Warszawie badał Lareckiego i jego kasjera Woźnińskiego, jakimi pieniędzmi Larecki spłacił Kołowicza.

Wyniki śledztwa okazały się dla Lareckiego fatalne. Arrestowano go.

Okazało się, że Larecki kiedyś miał przelotny romans z mecenasową Janiną Czarnomską, która nagle poprosiła go o spotkanie w pilnej sprawie.

Nic łatwiejszego, jak randka w tak wielkim domu-magazynie, jak u br. Jabłkowskich.

Tak przynajmniej zdawało się Romanowi Lareckiemu i Janinie Czarnomskiej. A jednak ujrzał ich ktoś i usłyszał całą ich rozmowę. Był to jeden z gońców, który usłyszał przypadkowo pierwsze słowa ich rozmowy i doszedł do wniosku, że warto słuchać dalej.

Wymuszony uśmiech i nerwowy uścisk dłoni ze strony Janiny już zgóry dał Romanowi do pomyslenia, że będzie jakaś zła nowina.

Widać to było, zresztą, również z innych oznak. Jej śniada cera stała się oliwkową, niemal zzieleniała. Rysy miała jakby zapadłe, oczy zasnutę mgiełką, przesłaniającą zwykle buchające z nich płomienie.

Mówiła śmiało, bez wahania, ale krótkimi urwanymi zdaniem, które zdradzały pewne wzburzenie.

Zaczęła od tego, i rzekła:

— Romeczku, jeżeli mnie nie uratujesz, zginę marnie...

— O Boże... a co się stało?

Opowiedziała wszystko. Jak się zadłużyła, jak mąż zagroził jej skandalem, zerwaniem...

Roman wyobrażał sobie coś znacznie gorszego, odetchnął więc z ulgą i rzekł:

— Ach, tylko o to chodzi? Tylko sto tysięcy?

Zamiast odpowiedzi skinęła tylko twierdząco głową.

— No wiesz, nie było powodu tak mnie straszyc. Mogę ci dać tę sumę w każdej chwili, pomimo, że to dla mnie wielka, b. wielka suma, ale cóż to za nieszczęście, któremu można zapobiec taką lub inną sumą pieniędzy? Inna rzecz, że z rękawa tej sumy nie wytrąsnę. Mogę ci się całkowicie zobowiązać dostarczyć ją... powiedzmy... w ciągu najpóźniej dwóch tygodni... może jeszcze dwóch — trzech dni więcej... Twoi wierzyciele chyba poczekają jeszcze te parę dni?

— Przypuszczam, skoro ich zapewnię, że za dwa — trzy tygodnie otrzymają swoją należność z całą pewnością.

— Mogą na to śmiało liczyć... a ty na mnie...

— Romeczku, ratujesz mi życie! — zawołała Janina z przejęciem.

Wnet wszakże uciszyła głos w obawie, aby tego nikt nie usłyszał.

Z całej siły powstrzymywała się też od wybuchu płaczu, choć łzy o mało już nie spływały jej z kącików oczu... Bała się straszliwie, aby ktoś przypadkiem nie ujrzał jej tu płaczącej.

Szepnęła:

— Ale czy doprawdy nie przyjdzie ci to ze zbyt wielką trudnością, Romeczku? Bo doprawdy nie chciałabym tem zachwiać twoich interesów. Gdybym miała najmniejsze przypuszczenie, że to ci może zaszkodzić lub wprowadzić w jakiegokolwiek kłopoty, nie przyjmę ani grosza.

— Ależ uspokój się Janinko... Wiesz przecież, że nie jest ze mną tak źle, żeby nie mógł ci dać stu tysięcy. To, powtarzam, dla mnie bardzo wielka suma, ale moje interesy nie będą tem bynajmniej

Jutro dalszy ciąg

sensacyjnej powieści p. t.

„POŻERACZ SERC KOBIECYCH”.

narażone na szwank.

— Przysięgasz?

— Przysięgam.

— Zresztą, uprzedzam cię, że przyjmuję te pieniądze tylko jako pożyczkę. Będę teraz o wiele skromniejsza, zmienię tryb życia. Bo i pocóż mi teraz zbytki, hulanki, zabawy? To wszystko było mi potrzebne, gdy szukałam wyładowania niezaspokojonych porywów serca. Teraz zaś, gdy ciebie mam, gdy ty stałeś się treścią mojego życia, cóż mi jeszcze do szczęścia potrzeba? Nic na świecie. Twoja miłość przesłania mi wszystko i wypełnia serce, duszę, cały świat.

Potem rozstali się. Wyszła pierwsza, żeby nie wyjść razem.

Ujrzał ją przez okno. Oczy ich spotkały się. Posłała mu pocałunek od ust...

Wsiadła do dorożki i pojechała do domu.

Nie zauważyła, że jechał za nią przez cały czas w innej dorożce ów woźny z magazynu.

Gdy wysiadła, on wysiadł również i potem dał parę groszy dozorczy, dowiadując się, kim była ta pani, co przed chwilą weszła.

— Pani mecenasowa Czarnomska — brzmiała odpowiedź.

Po dwóch tygodniach Roman Larecki wręczył Janinie owe sto tysięcy.

Pani mecenasowa była uratowana...

Wnet potem wybuchła wojna światowa.

Larecki i Czarnomski znaleźli się w jednym i tym samym pułku i zaprzyjaźnili.

W pewnej bitwie wybuch granatu ciężko ranił Czarnomskiego.

Zginąłby jak wielu innych, gdyby Larecki nie odszukał go z narażeniem własnego życia i wymógł najpierw na sanitariuszkach, by jednak wzięli ze sobą Czarnomskiego, dającego jeszcze słabe oznaki życia, a potem na lekarzach, aby się nim zajęli, choć twierdzili, że niewarto tracić czasu.

I jednak Czarnomski utrzymał się przy życiu, ale tylko jako... resztką człowieka... pozbawionego obydwu nóg.

Larecki dowiedział się o tem dopiero po powrocie z wojny i... nie miał odwagi iść do Czarnomskiego, zwłaszcza ze względu na Janinę.

Już dawniej, ilekroć podczas wojny ścisnął dłoń Czarnomskiego, rumienił się na samą myśl o tem czem był dla Janiny, o której Czarnomski wspominał zawsze z tak ogromną miłością.

A jednak niesposób było nie odwiedzić Czarnomskiego.

Czy umiecie dobrze słuchać?

— Która jest godzina? — Dopiero dziesiąta?... A ja już jestem taki zmęczony. Mam iść spać? Cóż, kiedy nie mam ochoty! Możeby tak radio?... Posłuchajmy!

— Co? Znowu poważna muzyka?! Straszliwe programy, na prawdę straszliwe!

— Może jednak chwilę posłuchasz — mówi żona.

— Niema sensu — ciągle to rzemoplenie, aż uszy puchną...

— Są jednak ludzie, którym się to podoba.

— Ale nie mnie. Mam już tego dosyć. Jeśli idzie o mnie — radio może nie istnieć...

— Jak uważasz, ale to nie powód, abyś psuł aparat. Wo-

góle nie widzę powodu, dla którego miałbyś się złościć...

— Skaranie boskie z temi babami. Zawsze muszą robić jakieś uwagi.

— A wy mężczyźni zawsze tylko dużo mówicie, zamiast chwilę spokojnie pomyśleć. Jak sądzisz — czy radio jest tylko dla mnie i dla ciebie? W tej właśnie chwili słuchają radia tysiące ludzi w miastach, tysiące w wioskach i tysiące na całym świecie. Nadają muzykę poważną. Są słuchacze, którym to sprawia przyjemność. Są i tacy — jak ty — których to drażni. Ale w tem niema nic dziwnego, każdy ma inny gust. Nie mamy więc prawa żądać, aby w

tej właśnie chwili grali to, co nas zacieka.

— No tak, ale ja chcę...

— Aha... ty chcesz — nie przyszło ci widocznie na myśl, że tam w studio rozgłośni nie znają twoich osobistych gustów i że nie mogą się kierować temi humorami...

— No no, trzeba jednak przyznać, że wy kobiety umiecie mówić wcale rozsądnie.

— A wy, mężczyźni, umiecie być niekiedy bardzo nierozsądni. My, przynajmniej czasem u miemy się czegoś od życia nauczyć! Niedawno słuchałam rozmowy Biura Studiów ze słuchaczami Mówiono tam, że do audycji powinien się przygotowywać nie tylko artysta, ale i słuchacz. Jeśli by nam przysłał dziś wieczór ochota słuchania muzyki — rzekł mi ten pan —

i gdybyśmy, poszli, nie oglądając repertuaru, do najbliższej sali koncertowej, wówczas nie mielibyśmy prawa dziwić się, że usłyszymy muzykę, która nam nie przypada do gustu. A gdybyśmy tak zaczęli chodzić bez wyboru do teatru, czy na wykłady, byłoby to naprawdę godne podziwu. Ale jeśli idzie o radio — oczekujemy od niego rzeczy niemożliwych, a gdy nam ich nie daje — wygadujemy...

Proszę sobie przedśledzić programy Polskiego Radja, ale tak naprawdę uważnie — zupełnie tak, jak programy kin i teatrów w prasie codziennej. W nich znajduje każdy coś, co go zacieka.

Jeśli na takie „coś” natrafimy w dzienniku — staramy się, aby wieczorem mieć wolny czas, przygotowujemy ubranie,

pieniądze na wstęp i t. d., słowem wszystko, co nam jest do tego potrzebne. Podobnie winno się przygotowywać do słuchania radja. Należy uważnie przegladnąć w niedzielę program tygodniowy z tem przekonaniem, że znajduje się w nim audycja mniej lub więcej ciekawa a te, które nam bardziej zainteresują, powinniśmy sobie zakreślić, abyśmy ich nie przeoczyli. Idzie tu nie tylko o dzień, ale o godzinę — zupełnie, jakby się szło na wykład, czy operę do teatru. I wtedy spokojnie będziemy mogli usiąść przy głośniku aby słuchać programu, który nas zacieka. Nic i nikt nie będzie nas już irytował.

A gdy się już nauczymy tego o czem wiedzied powinni wszyscy słuchacze radjow — to znaczy: umiejętności słuchania — powiemy o niem innym.

OWOC GRZECHU

TRAGICZNE DZIEJE, KTÓRE WSTRZĄSNĘŁY CAŁYM ŚWIATEM

STRESZCZENIE.

Tadeusz i Irena hrabiostwo Wilnicy byli szczęśliwym małżeństwem, posiadającym dwóch synów bliźniaków: Jasia i Stasia. Bardzo lubiani w okolicy, mieli tylko jednego niezadowolonego sobie sąsiada. Był nim doktor Rymkiewicz, lekarz okoliczny. Nigdy też go do siebie nie wzywali, korzystając z usług dalej mieszkającego starszego lekarza.

Hrabia Tadeusz musiał wyjechać zagranicę. Była wigilia Bożego Narodzenia. Dzieci bawiły się w śniegu. Wtem Jas spadł do przerebli. Z trudem go wyłowiono. Dawał słabe oznaki życia. Trzeba było czempredziej zawezwać lekarza. Niewolno było tracić czasu na sprowadzenie daleko mieszkającego starszego lekarza, lecz zawezwać doktora Rymkiewicza. Tak też uczyniono.

Doktor Rymkiewicz dokonał szeregu zabiegów, poczem oświadczył że dziecku jest lepiej, ale zostanie ocalone tylko przy natychmiastowych dalszych energicznych zabiegach. Uzasadniał je od straszliwego warunku. Oświadczył mianowicie, że kocha Irenę i pragnie ją poślubić. W innym wypadku zaniecha dalszego ratowania dziecka, które niechybnie umrze. Nic nie pomogło, prosby, ani błaganie Ireny. Rymkiewicz stał sprawę na ostrzu noża: albo — albo...

Na błaganie i perswazje Ireny doktor Rymkiewicz odparł zimno:

— Nie mam obowiązku zdawania sprawy z moich postępów.

— I pan w takiej chwili ośmiela się stawiać mi warunki tak podłe i niegodziwe, proponować tak nikczemny targ? Kim pan jest? Człowiekiem, czy bestją?!

— Człowiekiem, hrabino, zwyczajnym człowiekiem, tylko, że zakochanym w pani do szaleństwa! A pani wie dobrze, że miłość nie pyta, nie rozumuje i nie zna granic. Przypadek zrzucił, że mam możliwość stawiania pani warunków. Więc go stawiam, błogosławiając ów przypadek.

Doktor Rymkiewicz spojrzął na zegarek — dalej mówiąc:

— Złe hrabino robi, wahając się. Czas nagli. Dziecko pani znajduje się w niebezpieczeństwie i jeśli umrze, będzie pani współwinna wraz ze mną i wspólnie poniesiemy odpowiedzialność za jego śmierć... Tymczasem, gdy się pani zgodzi, dziecko będzie pani dwukrotnie zawdzięczało życie. Raz, że je pani urodziła, drugi raz, że pani wyrwała ze szponów śmierci!

— Nędzniku, szubrawcze!... — krzyknęła Irena. — O, teraz, doprawdy, wierzę, że pan to wszystko mówi na serjo i że pan byłby w stanie dopuścić do śmierci mego dziecka!

— Hrabino będzie łaskawa nie wątpić o tem ani na chwilę.

— Ale to straszne, to okropne!... Więc pan doprawdy chciałby?...

— Tak jest... i to bardzo!...

Spojrzął na dziecko i wskazując je Irenie rzekł:

— Proszę myśleć przede wszystkim o tem małżeństwie. Gdyby mogło i błagało teraz panią o uratowanie mu życia, czy również zawahałaby się pani?

Irena krzyknęła jeszcze raz:

— Niegodziwce. Nikczemniku!...

Załamywała ręce w niewypowiedzianej wściekłości i straszliwie dręczącej niepewności...

Czuła, że wpada w obłęd... że mózg jej pęka...

Padła na kolana i wznosząc ręce ku niebu odmówiła pacierz: „Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko”...

Potem modliła się dalej:

— Boże Wszechmogący, obroń mnie, nie dopuść do tak okrutnej zbrodni... Przecież to byłoby niesprawiedliwe. Tyś pragnął, abym urodziła dziecko, czyżbyś chciał mnie je odebrać pod takim strasznym warunkiem?

Potem przyczołgała się na kolanach do łóżka dziecka i obejmując je, szeptała:

— O, synku mój kochany, gdybyś mógł usłyszeć moje słowa... gdybyś mógł zrozumieć... Za twoje życie, maleńki, ten niegodziwiec żąda aż tak ciężkiej zapłaty. Stawia cenę aż tak straszliwie ogromną. Gdyby zażądał mego życia za twoje, nie wahałabym się ani chwili... Jużbym nie żyła w tej chwili... O, dziecinko moja, odzyskaj przytomność... daj choć najmniejszy znak życia... abym mogła przepędzić stąd tego łotra, plując mu w twarz całą pogardą i całym wstrętem, jaki dla niego odczuwam. O, dzieciątko moje, czemużes głuche na prosby i błaganie moje?... Jasiu kochany, czyż doprawdy chcesz, aby twoja matka dla twego ocalenia zaprzedała djabłu duszę?

Łkała i szlochała żałośnie...

I znów poczołgała się na kolanach teraz do lekarza, całowała go po rękach, tarzała mu się u nóg, by zechciał i tak ratować jej dziecko...

Był to widok pożałowania godny, a jednak i w tej chwili Irena była niesamowicie piękna, zwłaszcza, że z pod sukni, którą szarpała na sobie przeblyskiwało ponętnie jej ciało.

Usiłowała wszelkimi sposobami zmiękczyć jego serce.

Wołała:

— Nie, nie... To niemożliwe, aby pan posunął swe okrucieństwo aż do tego stopnia, doktorze... Czy pan wie, że to, co pan zamierza jest tak ohydny zbrodnią, że drugiej podobnej niema i być nie może na świecie. I że jeżeliby pan ją popełnił, zasłużyłby pan na najokropniejszą zemstę! Każda kara byłaby dla pana za mała!

Lekarz milczał uparcie...

— Niechże pan odpowie... niech pan odpowie wreszcie! — wołała Irena.

— Nic mnie nie obchodzi — rzekł wreszcie — niczego się nie boję i swego domagam się.

Irena szepnęła zrozpaczona:

— Ha, w takim razie jestem zgubiona. Raz na zawsze i bezpowrotnie. Bo coż pocznę? Jak postąpię? Odmówię, to zabiję dziecko. Gdy podejmę się tego okropnego poświęcenia, będę skazana na dożywotnie ciężkie kłamstwo. Będę musiała nieustannie rumienić się przed mężem, wciąż drzeć na samą myśl o tem, że może dowiedzieć się prawdy, tak haniebnej dla niego i dla mnie, tak okropnej.

— Mnie to nic nie wzrusza — odparł lekarz — nienawidzę męża pani.

— Ach, tak? Teraz wszystko rozumiem! — zawołała Irena. — Więc to nie miłość ku mnie, tylko nienawiść ku memu mężowi jest pobudką czynów pańskich. Czyli, że nie ma pan na swe usprawiedliwienie nawet miłości, która wiele wybaczca?

Doktor Rymkiewicz uśmiechnął się zagadkowo. Na jego usta wróciła ohydna i brutalna groźba:

— Dziecko pani umrze...

W oczach Ireny zamigotała dzika wściekłość.

Syknęła:

— Niech pan się strzeże... Niech pan będzie ostrożny... Niech pan się namyśli... Jeżeli mnie pan doprowadzi do takiego upodlenia, zyska pan w mej osobie wroga nieubłaganego, który panu nigdy nie wybaczy... Nigdy, słyszy pan, doktorze? Nigdy...

— Słyszę — odparł zimno lekarz — słyszę i liczę się z tem. Ale zdania nie zmieniam!

Nieszczęsna habina załamywała ręce.

Rysy jej zmieniły się nie do poznania, trawiona męką straszliwą.

Jak opętana biegała po pokoju tam i zpowrotem.

Chwilami zatrzymywała się przy Rymkiewiczu, to znów uciekała od niego, biegnąc ku dziecku.

Niekiedy wznosiła ręce ku niebu, wzywając stamtąd pomocy — daremnie...

Wtem nagle zawołała:

Dalszy ciąg jutro

TOWAR NR. 1

Wstrząsająca opowieść o losach dziewczyny, odslaniająca kulisy haniebnego handlu kobietami

DOKOŃCZENIE

Gdy dyrektor zakładu dla umysłowo chorych usłyszał, że Artur jest rzeczywiście synem ministra, zbladł i osłupiał.

Komisarz był tem wszystkim również wielce zakłopotany, nie wiedząc, co robić.

Rzekł wkońcu, zwracając się do zarządzającego zakładem:

— Proszę pana, a możeby można zawezwać lekarza naczelnego specjalnie do zakładu. Bywają przecież chyba takie nadzwyczajne wypadki, gdy lekarz naczelnny przybywa nagle poza godzinami urzędowymi?

— Oczywiście...

— Więc możeby można i teraz, skoro tak bywa. Nie sprawi to panu i lekarzowi naczelnemu zbyt wielkich trudności?

— Nietylko wielkich, ale żadnych — odrzekł zarządzający zupełnie już innym i nagle wielce uprzejmym tonem, dodając — bo lekarz naczelnny tu mieszka w zakładzie, drugi budynek na lewo...

— A, to doskonale — stwierdził komisarz — w takim razie posłę natychmiast policjanta z prośbą, by zechciał tu się poatygować.

— O, to zbyteczne, proszę pana. Można to załatwić o wiele prościej.

Co rzekłszy, szybko zdjął słuchawkę z telefonu, połączył się wewnętrznym telefonem z mieszkaniem lekarza naczelnego, powiedział mu parę słów i nie trwało nawet pięciu minut, gdy już lekarz naczelnny zjawił się w gabinecie zarządzającego.

Ten pobiegł mu na spotkanie i już u proga powiedział, wskazując mu Artura:

— Panie doktorze, ten pan jest synem ministra Magona i domaga się natychmiastowego wypuszczenia z zakładu chorego... o, przepraszam, powiedzia-

łem z przyzwyczajenia „chorego”... nie, prosi o wypuszczenie pana Dwernickiego — dodał, wskazując Józika — który przebywa u nas, jak się okazuje, tylko przez nieporozumienie...

— Wie pan, że ja już to nawet dawno przypuszczałem — rzekł lekarz naczelnny, który od razu spostrzegł, jakiego należy być zdania w tej sprawie.

Słowa jego w straszliwy sposób oburzyły Józika, który znów nie mógł pohamować swego gniewu i krzyknął:

— Ach, tak? Więc tem większy skandal, że byłem tu tak długo przetrzymywany przymusowo. I kto wie, jak długo jeszcze męczyłbym się tu, gdyby nie ucieczka i przypadek, który mnie zetknął z ludźmi życzliwymi i wpływowymi. Ja tego nie zamierzam puścić płazem. To będzie musiało zostać najsurowiej napiętnowane i skarcone.

Komisarz zwrócił się do lekarza naczelnego z zapytaniem:

— Dlaczego rzeczywiście, jeżeli można zapytać pana doktora, był ten pan tu tak długo przetrzymywany, skoro nie było ku temu dostatecznych podstaw?

— A, bo, panie komisarzu — odparł lekarz naczelnny — pam się dość często zdarza, że mamy do czynienia z pacjentami, którzy wyglądają na zdrowych, a po dłuższej obserwacji okazują się chorymi.

Byłby to jeszcze dłużej i obszerniej uzasadniał, ale komisarz spojrzął na zegarek i rzekł:

— Ale co tu dużo gadać? Czasu na to niema. Sprawa załatwiona i wszyscy w porządku. Pano wie będą łaskawi niezwłocznie wypuścić tego pana z zakładu i będzie po wszystkim. Czy pan doktor ma jeszcze jakie zastrzeżenia?

— Najmniejszych i bardzo proszę. Ten pan może już opuścić zakład.

— To doskonale. Idziemy wszyscy — odrzekł komisarz.

Pożegnano się, przyczem zarządzający zakładem na odchodnym gęsto się tłumaczył Arturowi, że to z jego strony nie była bynajmniej zła wola, jedynie konieczność ścisłego spełniania przepisów, co przecież było jego obowiązkiem...

Artur machnął ręką i czempredziej opuścił zakład wraz z Julą, Józikiem i przedstawicielami policji.

Artur, Józik i Julia udali się do pokoju hotelowego, zajmowanego przez Julę.

Przeżycia ostatnich czasów, a zwłaszcza ostatniego dnia, tak wyczerpały Józika cieleśnie i duchowo, że zwałił się, jak kłoda na otomanę i zasnął twardym snem.

Nie przeskadzała mu bynajmniej długa i poważna rozmowa, jaką natychmiast poprowadzili ze sobą Julia z Arturem.

Artur objaśnił jej, że ponieważ odnalazła człowieka, który był jej pierwszą miłością i który poświęcił się dla niej, idąc odważnie na największe niebezpieczeństwa, więc Artur uważa za swój obowiązek dać również dowód prawdziwej i szlachetnej miłości, poświęcając swoją miłość na ołtarzu ich miłości.

Julia do głębi wzruszona tym dowodem najpiękniejszej miłości, jaką kiedykolwiek widziała, przytuliła się do niego, dziękując mu najserdeczniej za ten piękny objaw, a zarazem prosząc, aby nazawsze został ich przyjacielem, co też Artur, całując jej obie ręce, najsolemniej przyrzekł.

Nazajutrz Julia z Józikiem pojechała do Warszawy...

KONIEC.

Już okazał się
zeszyt 43**PORWANA****W NOC POŚLUBNA**Dzieje miłości i cierpienia niewinnych serc
Do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich
Cena 20 gr. Zeszyt 1 BEZPŁATNIE

Marzec

23

Niedziela
Gabriela Areh.**KRONIKA KRAKOWA****Skazanie akuszerki z ul. Czarnowiejskiej****Aresztowanie fryzjera**

Policja krakowska aresztowała Stanisława Gerhardt-Czajkowskiego, z zawodu fryzjera zam. przy ul. Plac Kossaka 9, przy którym znaleziono nielegalnie posiadany pistolet marki FN. Przeprowadzona w jego mieszkaniu rewizja dała sensacyjne wyniki. Znaleziono bowiem pewną ilość narkotyków opium i morfinę.

Narazie niewiadomo czy narkotyki te służyły do osobistego użytku zatrzymanego, czy też trudni się dalszą rozsprzedarzą.

Nadużycia zarządcy masy upadłościowej

Na ławie oskarżonych w sądzie okr. karnym w Krakowie zasiadł wczoraj 36-letni buchalter Stefan Czaplicki z Kobierzyna, oskarżony o sprzeniewierzenie kwoty zł. 3.384.

Akt oskarżenia zarzuca Czaplickiemu, że w październiku 1931 jako zarządca przymusowy w sprawie egzekucji E 797129 ścigał zaległe wpływy czynszowe które sprzeniewierzył.

Rozprawę odroczone celem przesłuchania świadków.

Rozp. przew. so. dr. Wasilewski, osk. prok. dr. Jarosiński.

Skazanie gracza „Makkabi”

Przed sądem okr. karnym w Krakowie zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych 27-letni absolwent W.S.H. p. Dawid Halpern zamieszkały przy ul. Paderewskiego L. 4.

Akt oskarżenia zarzuca Halpernowi że jako gracz „Makkabi” krakowskiej na meczu w szczyptorniaku spowodował kalectwo magistra Florkowskiego. Sąd uwolnił oskarżonego od winy i kary.

Morderstwo przed szpitalem

Wczoraj w godzinach popołudniowych na ulicy przed szpitalem OO. Bonifratów w Bogucicach rozegrała się krwawa scena. Mianowicie przechodnie zauważyli kłócących się dwóch mężczyzn, z których jeden wyciągnął w pewnym momencie rewolwer z kieszeni, co widząc drugi, rzucił się do ucieczki. Zdenierowany osobnik wystrzelił za nim jednakże chybił, poczem przystawił sobie rewolwer do głowy i wystrzelił, kładąc się trupem na miejscu.

Przybyła na miejsce krwawego zajścia policja wstrząła śledztwo i ustaliła, że samobójcą jest mieszkaniec Małej Dąbrówki, 27-letni Antoni Waclawek, zaś mężczyzna do którego strzelał Waclawek, jest niejaki Sieroa również z Małej Dąbrówki.

Zwłoki samobójcy przewieziono do kostnicy, a policja prowadzi dalsze dochodzenia, celem wyświetlenia przyczyn zajścia.

Domokrąński sprzedawcy posiadający 5—10 zł. gotówki poszukiwani. Zgłoszenia do Adm. na Na Gródka 2, pod „pewny zarobek”.

Przed sądem okr. karnym w Krakowie zasiadła wczoraj 38-letnia akuszerka Stefania Gorączko zamieszkała przy ulicy Czarnowiejskiej 1 w Krakowie oskarżona o spędzenie płodu ze skutkiem śmiertelnym.

Dnia 28 stycznia zgłosiła się

do oskarżonej Gorączko s. p. Stanisława Korzenicka by jej spędziła płód. Osk. Gorączko pomimo, iż za ten czyn była karana spędziła jej płód prztem ją zakaziła a przewieziona do szpitala zmarła.

Prócz tego osk. namawiała

do fałszywych zeznań Jana Korzenicę.

Sąd skazał Gorączko na 18 mies. c. w.

Rozp. przew. so. dr. Machalski, osk. prok. dr. Stawarski, bronił adw. dr. Dunkenbaum.

Pod groźbą śmierci zmusił kochankę do spędzenia płodu

Emilja Wojtal, służąca lat 28, zamieszkała przy ul. Szlak 14, utrzymywała intymne stosunki z Antonim Skubiczem, owocem którego było to, że Wojtal zaszła w ciążę.

Upewniwszy się że jest ciężarną zmuszała swego kochanka by ten się z nią ożenił.

Skubicz jednak nie zgodził się na to, dał jej 80 zł. by spędziła płód grożąc jej, że jak tego nie zrobi to ją zabije.

Dnia 19 listopada ub. r. poszła Wojtal do akuszerki Julji Kaloniowej w Bronowicach Małych i pozwoliła na spędzenie płodu.

Za ten czyn stanęli wszyscy jako oskarżeni przed sądem okr. karnym w Krakowie.

Rozprawę odroczone celem przesłuchania świadków.

Rozp. przew. so. dr. Wasilewski, osk. prok. Jarosiński.

CO MÓWI LUD?**Apel mieszkańców Dębnik do Urzędu Zdrowia**

Od mieszkańców ul. Skwerowej w Dębnikach otrzymaliśmy następujące pismo:

W obecnej chwili z nadchodzącą wiosną mieszkańcy z ul. Skwerowej są mocno zaniepokojeni o swe zdrowie przez zaniedbanie placu na którym mają w najbliższym czasie powstać planty.

Plac ten, tak zwany skwer jest zanieczyszczony i roi się

od tysiąca zakaźnych much które żerują na różnych odpadkach rozkładających się padlinę i kałem roznoszą choroby.

Przechodząc obok skweru, każdy kroku przyspiesza by się z tego miejsca oddalić.

Mieszkańcy ul. Skwerowej lękają się otwierać okna by swe mieszkanie przewietrzyć, by nie nabawić się choroby przez wpa-

dające zakaźne muchy i zgniele powietrze.

Apelujemy do Urzędu Zdrowia oraz do fizyka miejskiego, p. dr. Zamorskiego który znany jest ze swej sprężystości by wglądął bliżej w tę część skweru i polecił uprzątnąć ten plac który jest rozsądkiem chorób zakaźnych.

Mieszkańcy z ul. Skwerowej

Kamienicznik gnębi żonę posterunkowego

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Znając pańskie pismo które piętnuje wszelkie zło i bierze w obronę uciśnionych udaję się z prośbą do Wielce Szanownego Pana Redaktora o umieszczenie w swym poczytnym piśmie następującego artykułu:

W roku 1934 w październiku wynajęłam mieszkanie w suterynie od p. Andrzeja Grabczaka w Prądniku Czerwonym składające się z pokoju i kuchni za kwotę zł. 35. Mieszkanie to w myśl zapewnienia p. Grabczaka miało być suche.

Niestety, okazało się, że mieszkanie to jest wilgotne do tego stopnia, że woda kapie ze sufitu w kuchni niszcząc mi doszczętnie moje rzeczy. W kuchni nie można gotować, sabaśnik wogóle nie funkcjonuje, piec wogóle nie grzeje.

Ponieważ p. Grabczakowie narazili mnie na szkodę spowodowaną tego nieodpowiedniego mieszkania, postanowiłam obniżyć czynsz za to mieszkanie. To też wkrótce odczułam znęcanie się nademną p. Grabczaków a znęcają się ogromnie, bo zasypują mi okna śmieciami i drzwiami, zatykają umyślnie kanał aby mi zalewało mieszkanie. P. Grabczakowie mają złośliwego psa którego puszczają z łańcucha, aby nikt do mnie nie mógł przyjść. Umyślnie tłuką w sufit i ściany ciężkimi narzędziami tak w dzień jak i w nocy, ja mając dwoje dzieci i matkę lat 60, chorujemy ze strachu i niewyspania, wszelkie zaś udawanie

się na policję pogarsza dla mnie sytuację ze strony p. Grabczaków odgrają się, że żywi z tego mieszkania nie wyjdziemy, powołując się na to, że im wolno w ich domu robić co im się podoba.

Następnie dał mi moje demoralizując przez bezwstydne wołania używają słów ryszotokowych, namawiają różne inne dzieci żeby te tylko wystawały pod moim oknem, również namówieni chłopcy napadają na moje mieszkanie.

Wiele jeszcze innych rzeczy mogłabym tutaj opisać, lecz nie chcę zabierać W Panu Redaktorowi drogiego czasu, ale na-

prawdę krzywdą jaką mi p. Grabczakowie wyrządzili przez nieludzkie znęcanie się nademną jest wołająca o pomstę do nieba.

Na wszystkie powyższe fakty mogę zaprzysiądz wraz z mamą matką staruszką.

St. K. żona post. PP.

Byłoby wskazane by odpowiedzialnie czynnikami zainteresowały się temi nieludzkimi praktykami p. Grabczaka, który jest urzędnikiem Dyrekcji Kolejowej w Krakowie, a który znęca się w ten okropny sposób nad swą lokatorką żoną posterunkowego oraz jej matką staruszką.

Zamach morderczy na Kazimierzu

Wczoraj popołudniu zawezwane zostało pogotowie ratunkowe na ul. Józefa, do Bronisławy Stefanik, lat 28, zamieszkałej w Woli Duchackiej L. 139, ponieważ ta została pobita nożem w okolicę lewej łopetki przez swego męża Bronisława Stefanika zam. przy ul. Karmelickiej 15, z którą Stefanik nie żyje.

Lekarz Pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy Stefanika odwiózł do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Zakład Malarski Adama BUCZYŃSKIEGO

Kraków, Dwernickiego 7. wykonuje wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące po cenach najniższych również i drogą zamiany.

Skazanie piekarza

W sądzie okręgowym karnym w Krakowie, przed sędzią dr. Bobilewiczem odpowiadał onegdaj właściciel piekarni z ul. Sołtyka, Dawid Cypes oskarżony o złośliwe umniejszenie swego majątku celem uchylenia się od płacenia wierzycielom.

Cypes został dłużny swoim wierzycielom kwotę 10.000 zł.

Po przeprowadzonej rozprawie i przemówieniach prokuratora dr. Szewczyka sąd skazał oskarżonego Cypesa na 4 miesiące aresztu.

Aresztowanie paserki

Policja krakowska aresztowała Tyńską Marjanę lat 28, robotnicę, zam. w Skotnikach 243 za paserstwo.

Teatr miejski popoł. „Postkromienie złościcy” wiecej. Stracona miłość”.
Teatr Żydowski „Macierzyństwo”.
Teatr Domu Żołnierzy „Za dawnych dobrych czasów” wiecej. o godz. 19.00.
„Sya nienaturalny”.

Repertuar kin krakowskich

Adria: „Uwielbiana”.
Apollo: „Bal w Savoy”.
Atlantia: „Wiosanna parada”.
Bagatela: „Taniec miłości” i rewija „Marzec—Koty—Zaloty”.
Dom żołnierza „Blaski i cienie miłości”.
Muzem „Jarmark i miłość”. orał: „Wesoły karawaniarz”.
Promień: „Karioka” i „Mia Flora”.
Sekół „Prokurator Alicja Horn”.
Słonka „Bokser i Dama”.
Świt „Andeja u cesarza w łóżku”.
Satuku: „Antek policmajster”.
Ulecha „Imitacja życia”.
Wanda: „Wesoła wdówka”.
Zerza: „Piciniarz Warszawy” i „Płnierzy Texasu”.

Radjo

Kraków G. 10.00 Nabożeństwo w kościele Najw. Panny Marii 11.57 Świąteln z Wieży Marjackiej 12.03 Transm. z Warsz. 12.05 Przegląd teatralny 12.15 Transm. z Warsz. i Poznania 14.00 Płyty 15.00 Gawędy podhalańskie 15.15 Płyty 15.45 Transm. z Warsz. 19.00 Muzyka 19.15 Transm. z Warsz. i Katowic 21.45 Wiadomości sportowe 22.05 Koncert.

Necny i dzienny dyżur aptek

Apteka pod Złotą Głową Rynek 13 pod Trzema Koronami Retorty 1. Czternasta Lubicz 7, Stradom 6, Królowej Jadwigi Karmelicka 9, Marjańska ul. Kazimierza Wielkiego 78.
Podgórze pod Opatrznością Brzdzińskiego 1.

Dzienny dyżur aptek

Apteka pod Białym Orłem Rynek A —B 45, Łobzowska 6, pod św. Klary Grzegorzka 9, pod Złotym Lwem Długa 4, pod Młynem Krakowskim 19.

Podgórze pod Opatrznością Brzdzińskiego 1.

Necny dyżur lekarzy

Dr. Haas Adolf Sarego 10. Dr. Jurkiewicz Ignacy Wrzesińska 9. Dr. Rabinsteina Dora Dietla 99. Dr. Techowicz Leon Karmelicka 9.

Umowa zbiorowa piaskarzy

Po dłuższej konferencji u Inspektora Pracy, podpisana została onegdaj umowa zbiorowa dla piaskarzy w Krakowie.

Robotnicy zgodzili się na obniżkę płac, żądając dokładnego odmiaru wydobytego piasku, zniesienia odbioru na Galary, przyjmowania do pracy przedewszystkiem miejscowych i za pośrednictwem społecznego biura pracy, co zostało zagwarantowane umową.

Wszyscy obecni na konferencji przedsiębiorcy zgodzili się i podpisali umowę zbiorową, tylko sławny już w Krakowie p. Maśnicki odmówił podpisania umowy, chcąc w dalszym ciągu obniżyć i tak już obniżone zarobki piaskarzy.

Tajemnicze zniknięcie uczennicy

Policja lwowska otrzymała doniesienie o zagadkowym zniknięciu 17-letniej absolwentki szkoły handlowej, Genowefy Rzeczukówny. Prawdopodobnie Rzeczukówna wpadła w ręce handlarzy żywym towarem.

Motocyklista wpadł między dwa tramwaje

Wczoraj o godz. 15.40 wpadł w ul. Kościuszki u wylotu ul. Flisackiej, przejeżdżający motocyklem kanonier 5 djonu artylerji przeciwlotniczej Wiktor Jasiński między dwa tramwaje. Motocykl został kompletnie zniszczony, zaś motocyklista cudem uniknął śmierci.

Doznał on tylko lekkich obrażeń.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków ul. Na Gródka 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w pol.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej cała strona 800 zł., pół strony 500 zł., wiersz mm. 50 gr.

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca Alfred Kwiatkowski

Drukarnia „Monopol”, Kraków Na Gródka 2. Telefon Nr. 173-02